

[Clic here for english translation!](#)

Videoverk. Mats Hjelm's "Man to Man" är en ovanligt vacker sorgesång.

Konst

Mats Hjelm

Man to Man
Index, Stockholm
Pågårt om 1/10

DET ÄR SVÅRT ATT MINNAS vilka bilder Mats Hjelm använder i videon "Man to Man", den andra i en trilogi om manlighet. Minnesförlusten beror inte på filmens låga kvalitet, utan på motsatsen. För "Man to Man" är en ohyggligt vacker sorgesång, en ickelinjär berättelse som ständigt glider undan i motsägelser och spegelbilder.

Som i förra verket "White Flight" flätas den döde faderns svartvita dokumentärfilmer samman med konstnärens egna. Men nu har diptyken komplicerats till en triptyk. Två eller tre bilder växlar hela tiden på samma bildyta och glider ihop till en modern altartavla. Jämförelsen är inte sökt, för likt de flesta altartavlor handlar "Man to Man" om faderns arv till sonen och om

Ur "Man to man" av Mats Hjelm.

våld – det må sedan vara religiöst, politiskt eller existentiellt.

FÖRST VÄRJR JAG MIG mot skönheten. Bilder stöter ihop rytmiskt, upprepas och urholkas som vågor. Men efter ett slag ger jag upp motståndet. Verket drabbar helt enkelt. "Man to Man" räds inte det banala utan driver in våldsmetaforer i det stillas kött. Hot- och

maktbilderna förstärks av den uppdrivna soundtracken men känns aldrig spekulativa. Elegen blir inte heller för sentimental, även om konstnären ibland stryker mycket nära klichén.

Folk irrar i tunnelbanan, ensliga män jagar på gatorna, någon korsfästs, andra står infångade på fängelsegårdar. Vatten stiger och landskap översvämmas. Men på risfältet

trampar några gamla och unga vietnameser vatten för att få energi. Två amerikanska piloter som varit krigsfångar hos Viet Cong vittnar om hur det känns att bomba: "Det är väldigt enkelt. Det är en fällning, ett rök- och dammoln, inga ljud." I bildrutan intill visas inte de sårade vietnamesiska barn som man reflexmässigt väntar sig. Där leker i stället utfattiga vita.

Mats Hjelm's sammanställningar är aldrig propagandistiska. Det poetisk-musikaliska är hans metod. Just därför blir "Man to Man" otäck, särskilt när åskådarens estetiska försjunkhet punkteras av politiska dissonanser. Till exempel när black power-ledaren Stokely Carmichael försvaret svart våld och går på som en jämlikhetens rappare: "Lenin sa att krig är en förlängning av politiken. Ordförande Mao Zedong sa att krig är politik med våld. Politik är krig utan våld. Nog pratat om våld. Det bara finns. Det bara finns."

CARMICHAELS TAL är fortfarande farligt. "Man to Man" inringar med mjukt slingrande rörelser distansens /o/moral. Hur var det de amerikanska piloterna beskrev napalm-bombandet? "Man har försvunnit innan röken skingras, så man ser ingenting. Det är ett väldigt distanserat uppdrag."

Ingela Lind
ingela.lind@dn.se

Video Work. Mats Hjelm's "Man to Man" is an unusually beautiful lament.

ART

Mats Hjelm

Man to Man

Index, Stockholm

Until 1/10

It is difficult to recall what images Mats Hjelm uses in his video installation "Man to Man", the second in a trilogy about masculinity. This memory loss is not due to poor film quality, on the contrary. For "Man to Man" is a terribly beautiful lament, a non-linear narrative that constantly shifts through contradictions and reflections.

As in the former work "White Flight", black and white documentary images made by the artist's deceased father are juxtaposed together with Mats Hjelm's own images. Two or three planes of imagery regularly interchange on the screen, creating a modern altarpiece. This is not a far-fetched comparison, because like most altarpieces, "Man to Man" is about a father's legacy to his son and about violence – whether it is religious, political or existential.

But first to beauty. The images flow rhythmically, waves of images repeating and washing over themselves. After a short while, I stop resisting. Quite simply, the work just is. "Man to Man" does not try to save the banal, but drives metaphors of violence through a calming peace. These images of power and violence are reinforced by the intense soundtrack, yet it never feels speculative. Nor is the elegy too sentimental, even if the artist does come very close to cliché.

People stare into space while riding the subway, solitary men wander through the streets, someone is crucified, others are locked away behind bars. The water is rising and the countryside is flooded. Meanwhile in the rice paddies, old Vietnamese men and young boys trample a water wheel to generate power. Two American pilots who have been held as prisoners of war by the Viet Cong give their own testimonies about what it feels like to fly a bombing mission: "It's quite simple. There is release, a cloud of smoke and dust, no sounds." The corresponding image is not that of wounded Vietnamese children that one automatically expects. Instead, we see destitute white children playing. Mats Hjelm's installations never express propaganda. His method is that of poetry-musical. And that is precisely why "Man to Man" is so uncomfortable, particularly when the viewer, deep in aesthetic thought, is disturbingly awoken by political dissonance. For example, when Black Power leader, Stokely Carmichael, defends black violence and speaks like a rapper demanding equality: "Lenin said war is an extension of politics. Chairman Mao Zedong said war is politics with violence. Politics is war without violence. Enough of this talk about violence. It just is. It just is."

Carmichael's speech is still dangerous. "Man to Man" portrays, with subtle movements, the moral and immoral nature of what has past. How did American pilots describe napalm bombing? "You are gone before the smoke clears, so you don't see anything. It is a very remote assignment."

Ingela Lind

/ translation: Andrew Young